Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍ ADVOKÁTKY
ELEANOR SHARPSTON
přednesené dne 16. dubna 2015 [1]

Věc C-71/14

East Sussex County Council
proti
Information Commissioner
Property Search Group
Local Government Association

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná First-tier Tribunal (Information Rights) (Spojené království)]

„Životní prostředí — Aarhuská úmluva — Směrnice 2003/4/ES — Přístup k informacím — Poplatek v přiměřené částce za poskytnutí informací o životním prostředí — Přístup k právní ochraně — Soudní přezkum“

1. Článek 5 odst. 1 směrnice 2003/4 [2] stanoví zásadu, že přístup k veřejným registrům nebo seznamům informací o životním prostředí a prohlížení požadovaných informací na místě jsou bezplatné. Článek 5 odst. 2 nicméně umožňuje orgánům veřejné správy účtovat poplatek za *poskytnutí* informací o životním prostředí na požádání za předpokladu, že tento poplatek nepřesáhne *přiměřenou částku*. Článek 6 vyžaduje, aby členské státy zajistily správní nebo soudní přezkum rozhodnutí orgánů veřejné správy týkajících se přístupu k informacím o životním prostředí.

2. Článek 5 odst. 2 a článek 6 odrážejí čl. 4 odst. 8 a článek 9 Úmluvy o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí (dále jen „Aarhuská úmluva“) [3], mezi jejíž smluvní strany patří Evropská společenství (a nyní tedy Evropská unie) i všechny členské státy.

3. Původní řízení před First-tier Tribunal (Information Rights) (Spojené království) (soud prvního stupně, dále jen „předkládající soud“) se týká žaloby společnosti pro vyhledávání nemovitostí [4] proti rozhodnutí East Sussex County Council (Rada hrabství East Sussex) účtovat poplatek za poskytnutí informací souvisejících s nákupem nemovitosti (včetně informací ohledně jakýchkoli záležitostí životního prostředí, které by mohly mít vliv na hodnotu dané nemovitosti). O danou informaci žádala v zastoupení budoucích kupujících a za účelem zisku. Vyvstaly zde otázky, zda i) podle čl. 5 odst. 2 mohou orgány veřejné správy získat zpět část nákladů na vedení databáze, kterou používají za účelem

1 — Původní jazyk: angličtina.

2 — Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/4/ES ze dne 28. ledna 2003 o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí a o zrušení směrnice Rady 90/313/EHS (Úř. věst. 2003, L 41, s. 26; Zvl. vyd. 15/07, s. 375).

3 — Podepsána v Aarhusu, Dánsko, dne 25. června 1998, 2161 UNTS 447. Viz rozhodnutí Rady 2005/370/ES ze dne 17. února 2005 o uzavření Úmluvy o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí jménem Evropského společenství (Úř. věst. 2005, L 124, s. 1). Viz body 4 až 8 tohoto stanoviska.

4 — Předkládající soud označuje tento typ společnosti jako „společnost osobního vyhledávání“, neboť tento pojem byl uveden v konzultačním materiálu vlády (ačkoliv v materiálech, které viděl předkládající soud, byly použity i jiné pojmy); v některých písemných vyjádřeních doručených Soudnímu dvoru byl pro tyto účely uveden pojem „společnost pro vyhledávání nemovitostí“. V tomto stanovisku dávám přednost druhému pojmu.

vyřizování žádostí o konkrétní typy informací o životním prostředí, a režijních nákladů na čas personálu, a zda ii) čl. 5 odst. 2 a článek 6 brání vnitrostátním úpravě, podle níž může orgán veřejné správy účtovat poplatek za poskytnutí informací o životním prostředí, který „[...] nepřesáhne částku, která je podle orgánu veřejné správy přiměřená“, pokud rozhodnutí daného orgánu veřejné správy ohledně toho, co se rozumí „přiměřenou částkou“, podléhá správnímu a soudnímu přezkumu podle vnitrostátního práva.

Aarhuská úmluva

4. Článek 1 Aarhuské úmluvy vyžaduje, aby každá smluvní strana „[...] zaruč[ila] právo na přístup k informacím o životním prostředí, podíl veřejnosti na rozhodování o otázkách životního prostředí a přístup k právní ochraně v záležitostech životního prostředí v souladu s ustanoveními [Aarhuské úmluvy]“. Cílem těchto závazků je „[...] přispět k ochraně práva každého příslušníka současné generace i generací budoucích na život v prostředí příznivém pro jeho zdraví a životní pohodu [...]“.

5. Článek 2 odst. 3 objasňuje, že „informace o životním prostředí“ mohou být „v písemné, obrazové, zvukové, elektronické nebo jiné podobě“ a týkají se a) stavu složek životního prostředí; b) faktorů a činností nebo opatření, které ovlivňují nebo pravděpodobně ovlivní složky životního prostředí [uvedené v písmeni a)], a ekonomických analýz a předpokladů, z nichž se vychází při rozhodování v záležitostech životního prostředí, a c) stavu lidského zdraví a bezpečnosti, podmínek života lidí, kulturních a architektonických památek, pokud jsou, nebo mohou být, ovlivněny stavem složek životního prostředí nebo pokud je prostřednictvím těchto složek ovlivňují faktory, opatření nebo činnosti uvedené v písmeni b).

6. Článek 4 („Přístup k informacím o životním prostředí“) stanoví:

„1. Každá strana zajistí, aby orgány veřejné správy na žádost o informace o životním prostředí zpřístupnily tyto informace veřejnosti podle následujících odstavců tohoto článku, v rámci vnitrostátní právní úpravy, včetně kopií existující dokumentace obsahující nebo zahrnující tyto informace, pokud o ně bylo požádáno a s přihlédnutím k pododstavci b):

a) aniž by musel být prokázán zájem;

b) v požadované formě, pokud:

   i) z hlediska orgánu veřejné správy není rozumné poskytnout požadovanou informaci v jiné formě; v takovém případě musí být uvedeny důvody pro poskytnutí informace v této formě nebo

   ii) informace je již veřejně dostupná v jiné formě.

[...]

5. Nemá-li orgán veřejné správy požadovanou informaci k dispozici, uvědomí o tom co nejdříve žadatele, případně postoupí žádost o informaci jinému orgánu veřejné správy, jemuž lze podle jeho názoru podat žádost o požadovanou informaci, a uvědomí o tom žadatele.

[...]

8. Každá strana může povolit svým orgánům veřejné správy účtovat za poskytování informací úhradu, která však nesmí překročit přiměřenou výši. Orgány veřejné správy, které se úhradu za poskytování informací chystají zavést, zpřístupní žadatelům přehled úhrad, jež mohou být účtovány, s uvedením okolností, za nichž mohou být účtovány nebo promíjeny a za nichž je poskytnutí informace vázáno na

zaplacení úhrady předem.“ [5]

7. Článek 5 („Shromažďování a šíření informací o životním prostředí“) stanoví:

„1. Každá strana zajistí, aby:

a) orgány veřejné správy měly k dispozici informace o životním prostředí vztahující se k výkonu jejich funkcí a aby je aktualizovaly;

[...]

2. Každá strana zajistí v rámci své vnitrostátní právní úpravy, aby způsob, jakým orgány veřejné správy zpřístupňují veřejnosti informace o životním prostředí, byl transparentní a aby informace o životním prostředí byly skutečně dostupné mimo jiné prostřednictvím:

a) poskytování dostatečných údajů veřejnosti o typu a rozsahu informací o životním prostředí, které mají příslušné orgány veřejné správy k dispozici, a o základních lhůtách a podmínkách, za nichž se tyto informace poskytují, a o postupu, jímž je lze získat;

b) zavedení a provádění praktických opatření, jako např.:

   i) veřejně přístupné seznamy, registry nebo soubory údajů,

   ii) povinnost úředníků podporovat veřejnost v její snaze o přístup k informacím podle této úmluvy a

   iii) určení kontaktních míst a

c) umožnění bezplatného přístupu k informacím o životním prostředí obsaženým v seznamech, registrech nebo v souborech údajů uvedených v písm. b) bodu i).

3. Každá strana zajistí, aby informace o životním prostředí byly postupně zpřístupňovány v elektronických databázích snadno přístupných veřejnosti prostřednictvím veřejných telekomunikačních sítí. Informace přístupné v této formě by měly zahrnovat:

a) zprávy o stavu životního prostředí uvedené v odstavci 4 níže;[6]

b) texty právních předpisů o životním prostředí, nebo se k němu vztahující;

c) pokud je to účelné, politiky, plány a programy týkající se životního prostředí, nebo se k němu vztahující, a dohody v oblasti životního prostředí a

d) další informace, jejichž dostupnost v této formě by mohla usnadnit aplikaci vnitrostátního práva naplňujícího tuto úmluvu, za předpokladu, že tyto informace jsou již dostupné v elektronické formě.

5 — Protokol o registrech úniků a přenosů znečišťujících látek, jenž byl přijat smluvními stranami Aarhuské úmluvy dne 21. května 2003 (zůstává ale otevřený i pro ostatní subjekty), zajišťuje přístup veřejnosti k informacím obsaženým v registru úniků a přenosů znečišťujících látek. Podle čl. 11 odst. 3 tohoto Protokolu musí smluvní strany zajistit, aby přístup k informacím obsaženým v jejich registrech byl bezplatný s výhradou čl. 11 odst. 4, který stanoví, že „[k]aždá strana může svému příslušnému orgánu povolit, aby si účtoval poplatek za reprodukci a zaslání [...], avšak tento poplatek nesmí překročit rozumnou výši“. Viz dokument MP.PP/2003/1, který obsahuje znění Protokolu. Evropské společenství (a nyní tedy Evropská unie) a téměř všechny členské státy jsou smluvními stranami daného Protokolu. Viz rozhodnutí Rady 2006/61/ES ze dne 2. prosince 2005 o uzavření Protokolu EHK OSN o registrech úniků a přenosů znečišťujících látek jménem Evropského společenství (Úř. věst. 2006, L 32, s. 54 a 55).

6 — Odstavec 4 stanoví povinnost zveřejnovat a rozšiřovat v pravidelných intervalech národní zprávu o stavu životního prostředí.

[...]“

8. Podle článku 9 („Přístup k právní ochraně“):

„1. Každá strana v rámci své vnitrostátní právní úpravy zajistí, aby každý, kdo se domnívá, že jeho žádost o informace podle článku 4 byla ignorována, neprávem zamítnuta, ať již částečně nebo plně, nesprávně zodpovězena nebo nebyla jinak vyřízena podle ustanovení článku 4, měl možnost dosáhnout přezkoumání postupu před soudem nebo jiným nezávislým a nestranným orgánem zřízeným ze zákona.

[...]

2. Každá strana v rámci své vnitrostátní právní úpravy zajistí, aby osoby z řad dotčené veřejnosti

a) mající dostatečný zájem nebo

b) u nichž trvá porušování práva v případech, kdy to procesní správní předpis strany požaduje jako předběžnou podmínku, mohly dosáhnout toho, že soud nebo jiný nezávislý a nestranný orgán zřízený zákonem přezkoumá po stránce hmotné i procesní zákonnost jakýchkoliv rozhodnutí, aktů nebo nečinnosti podle ustanovení článku 6 a v případech, kdy je tak stanoveno vnitrostátním právem a aniž by tím byl dotčen odstavec 3 článku 9, i dalších relevantních ustanovení této úmluvy.

Co představuje dostatečný zájem a porušování práva, bude určeno v souladu s požadavky vnitrostátního práva a v souladu s cílem poskytnout dotčené veřejnosti široký přístup k právní ochraně v rozsahu působnosti této úmluvy. [...]

[...]“

Směrnice 2003/4

9. Podle bodu 1 odůvodnění směrnice 2003/4 přispívají lepší přístup veřejnosti k informacím o životním prostředí a šíření těchto informací k „větší osvětě v otázkách životního prostředí, k volné výměně názorů, k účinnější účasti veřejnosti při rozhodování o otázkách životního prostředí a ve svém výsledku k lepšímu životnímu prostředí“.

10. Bod 2 odůvodnění jasně stanoví, že směrnice 2003/4 rozšiřuje stávající přístup stanovený směrnicí 90/313[7].

11. Bod 5 odůvodnění stanoví, že právní předpisy Společenství (a nyní tedy unijní právní předpisy) musí být v souladu s Aarhuskou úmluvou vzhledem k tomu, že ji uzavírá Evropské společenství, k čemuž došlo.

12. Bod odůvodnění 18 se týká poplatků za poskytnutí informací:

„Orgány veřejné správy by měly mít možnost žádat za poskytnutí informací o životním prostředí poplatek, který by však měl být přiměřený. Jako obecné pravidlo to znamená, že poplatky nepřesáhnou skutečné náklady na tvorbu daného materiálu. Případy, kdy by se požadovalo placení záloh, by měly být omezeny. V konkrétních případech, kdy orgány veřejné správy poskytují informace o životním

7 — Směrnice Rady 90/313/EHS ze dne 7. června 1990 o svobodě přístupu k informacím o životním prostředí (Úř. věst. 1990, L 158, s. 56; Zvl. vyd. 15/01, s. 420).

prostředí na obchodním základě a kdy je to nezbytné k zajištění pokračování sběru a zveřejnění těchto informací, se tržní poplatek považuje za rozumný [přiměřený]; lze požadovat platbu zálohy. Rozpis poplatků by měl být zveřejněn a dán k dispozici žadatelům spolu s informací o podmínkách, za kterých je možné poplatky vybírat nebo od nich upustit."

13. V souladu s bodem 20 odůvodnění by orgány veřejné správy měly zaručovat úplnost, přesnost a srovnatelnost informací o životním prostředí jimi nebo v jejich zastoupení sestavovaných.

14. Cílem směrnice 2003/4 je „zaručit právo přístupu k informacím o životním prostředí v držení orgánů veřejné správy nebo pro orgány veřejné správy a stanovit základní podmínky a praktická opatření pro výkon tohoto práva" [čl. 1 písm. a)] [8] a „zajistit jako samozřejmost, že informace o životním prostředí budou postupně zpřístupňovány veřejnosti a veřejně šířeny s cílem zajistit co nejširší systematickou veřejnou dostupnost a šíření informací o životním prostředí" [čl. 1 písm. b)] [9]. Článek 1 písm. b) dodává, že „[p]ro tento účel bude podporováno používání počítačové telekomunikační nebo elektronické technologie" [10].

15. Článek 2 odst. 1 definuje „informace o životním prostředí" jako „[...] informace v písemné, obrazové, zvukové, elektronické nebo jiné formě", které se týkají a) stavu složek životního prostředí; b) faktorů, které ovlivňují nebo mohou ovlivnit složky životního prostředí; c) opatření, které ovlivňují nebo mohou ovlivnit složky a faktory uvedené v písmenech a) a b), jakož i opatření nebo činností určených k ochraně těchto složek; d) zpráv o provádění právních předpisů o životním prostředí; e) analýz nákladů a přínosů a jiných ekonomických analýz a předpokladů použitých v rámci opatření a činností uvedených v písmenu c); f) stavu lidského zdraví a bezpečnosti, pokud jsou nebo mohou být ovlivněny stavem složek životního prostředí uvedených v písmenu a) nebo prostřednictvím těchto složek kterýmkoli aspektem uvedeným v písmenech b) a c) [11].

16. „Orgán veřejné správy" je definován v čl. 2 odst. 2 písm. a) mj. jako „vláda nebo jiný orgán veřejné správy, včetně veřejných poradních subjektů, na vnitrostátní, regionální nebo místní úrovni".

17. Podle čl. 2 odst. 3 „[se] ‚informacemi v držení orgánu veřejné správy' [...] rozumějí informace o životním prostředí ve vlastnictví orgánu veřejné správy, které daný orgán vytvořil nebo obdržel". Článek 2 odst. 4 stanoví, že informacemi v držení pro orgán veřejné správy rozumí informace „[...] ve fyzickém držení fyzické nebo právnické osoby v zastoupení orgánu veřejné správy" [12].

18. Článek 3 („Přístup k informacím o životním prostředí na požádání") stanoví:

„1. Členské státy zajistí, aby orgány veřejné správy měly povinnost, v souladu s ustanoveními této směrnice, poskytovat informace o životním prostředí v jejich držení nebo pro ně držené každému žadateli na jeho žádost, aniž by žadatel musel prokazovat svůj oprávněný zájem.

[...]

4. Pokud žadatel požaduje, aby orgán veřejné správy poskytnul informace o životním prostředí v určité formě nebo formátu (včetně ve formě kopií), orgán veřejné správy vyhoví, pokud:

a) informace již nejsou veřejně dostupné v jiné formě nebo formátu, zejména podle článku 7,[[13]] ke kterým má žadatel snadný přístup nebo

8 — Viz rovněž bod odůvodnění 8.
9 — Viz rovněž bod odůvodnění 9.
10 — Viz rovněž bod odůvodnění 9.
11 — Viz rovněž bod odůvodnění 10.
12 — Viz rovněž bod odůvodnění 12.
13 — Viz bod 22 tohoto stanoviska.

b) není pro orgán veřejné správy přijatelnější, aby poskytnul informace v jiné formě nebo formátu, přičemž v takovém případě uvede důvody pro poskytnutí informací v jiné formě nebo formátu.

Pro účely tohoto odstavce vynaloží orgány veřejné správy veškeré přiměřené úsilí, aby udržovaly informace o životním prostředí v jejich držení nebo pro ně držené ve formách nebo formátech, které jsou snadno reprodukovatelné a přístupné prostředky počítačové telekomunikace nebo jinými elektronickými prostředky.[14]

[...]

5. Pro účely tohoto článku členské státy zajistí, aby:

a) úředníci podporovali úsilí veřejnosti o přístup k informacím;

b) seznamy orgánů veřejné správy byly veřejně přístupné a

c) byla stanovena praktická opatření zajišťující účinný výkon práva přístupu k informacím o životním prostředí, jako jsou:

— určení informačních pracovníků,

— pořízení a údržba zařízení pro kontrolu požadovaných informací,

— registry nebo seznamy informací o životním prostředí v držení orgánů veřejné správy nebo informačních míst s jasným uvedením, kde lze tyto informace najít.

Členské státy zajistí, aby orgány veřejné správy dostatečně informovaly veřejnost o jejích právech vyplývajících z této směrnice a za tímto účelem ji v dostatečné míře poskytovaly informace, poučení a rady.“[15]

19. Článek 4 („Výjimky“) vypočítává důvody, na jejichž základě může členský stát odmítnout žádost o informace o životním prostředí[16], včetně případů, kdy požadované informace nejsou v držení orgánu veřejné správy nebo v držení pro orgán veřejné správy, kterému byla žádost určena [čl. 4 odst. 1 písm. a)] a kdy je žádost nepřiměřená [čl. 4 odst. 1 písm. b)] nebo se týká materiálu ve fázi dokončování nebo rozpracovaných dokumentů nebo údajů [čl. 4 odst. 1 písm. d)].

20. Článek 5 („Poplatky“) stanoví:

„1. Přístup k veřejným registrům nebo seznamům zavedeným a vedeným podle čl. 3 odst. 5 a prohlížení požadovaných informací na místě jsou bezplatné.

2. Orgány veřejné správy mohou účtovat poplatek za poskytnutí jakýchkoli informací o životním prostředí, který ale nesmí přesáhnout přiměřenou částku.

3. Pokud je poplatek účtován, orgány veřejné správy zveřejní a žadatelům poskytnou seznam těchto poplatků a informace o okolnostech, za kterých je možné poplatky vybírat nebo od nich upustit.“

14 — Viz rovněž bod odůvodnění 14.

15 — Viz rovněž bod odůvodnění 15.

16 — Viz rovněž bod odůvodnění 16.

21. Článek 6 („Přístup k právní ochraně“) [17] stanoví:

„1. Členské státy zajistí, aby každý žadatel, který má za to, že jeho žádost byla opomenuta, nesprávně odmítnuta (zcela nebo zčásti), nepřiměřeně zodpovězena nebo jinak nevyřízena podle ustanovení článků 3, 4 nebo 5, měl přístup k řízení, v němž je možné znovu zvážit jednání nebo nečinnost dotčeného orgánu veřejné správy stejným nebo jiným orgánem veřejné správy, nebo ze správního hlediska přezkoumat nezávislým a nestranným subjektem ustaveným podle zákona. Každé takové řízení je urychlené a je buď bezplatné, nebo nepříliš nákladné.

2. Kromě postupu přezkoumání uvedeného v odstavci 1 členské státy zajistí, aby žadatel měl přístup k postupu přezkoumání před soudem nebo jiným nezávislým a nestranným subjektem ustaveným podle zákona, u kterého je možné přezkoumat jednání nebo nečinnost dotčeného orgánu veřejné správy a jehož rozhodnutí se mohou být konečná. Členské státy mohou dále rozhodnout, že přístup k právnímu přezkoumání mohou mít rovněž třetí strany odpovědné za zveřejnění informací.

[...]“

22. Článek 7 („Šíření informací o životním prostředí“) stanoví:

„1. Členské státy přijmou nezbytná opatření, aby zajistily, že orgány veřejné správy budou zpracovávat informace o životním prostředí, které souvisejí s jejich funkcí a jsou v jejich držení nebo jim určeny, s ohledem na jejich aktivní a systematické veřejné šíření, a to zejména pomocí počítačové telekomunikační nebo elektronické technologie.[18]

[...]

Členské státy zajistí, aby se informace o životním prostředí stávaly stále více dosažitelnými v elektronických databázích, ke kterým má veřejnost snadný přístup přes veřejné telekomunikační sítě.

2. Poskytované a rozšiřované informace se aktualizují podle potřeby a zahrnují alespoň:

a) znění mezinárodních smluv, úmluv nebo dohod, znění právních předpisů Společenství a znění vnitrostátních, regionálních nebo místních právních předpisů o životním prostředí nebo ve vztahu k němu;

b) politiky, plány a programy vztahující se k životnímu prostředí;

c) zprávy o postupu provádění jednotlivých bodů uvedených v písmenech a) a b), jsou-li připravované nebo uchovávané orgány veřejné správy v elektronické formě;

d) zprávy o stavu životního prostředí uvedené v odstavci 3;

e) údaje nebo souhrny údajů odvozených z monitorování činností, které ovlivňují nebo mohou ovlivnit životní prostředí;

f) povolení s významným dopadem na životní prostředí a dohody o životním prostředí nebo odkaz na místo, kde je možné takové informace vyžádat nebo najít podle článku 3;

17 — Viz rovněž bod odůvodnění 19.

18 — Viz rovněž bod odůvodnění 15.

g) studie dopadu na životní prostředí a posouzení rizik týkající se složek životního prostředí podle čl. 2 odst. 1 písm. a) nebo odkaz na místo, kde je možné takové informace vyžádat nebo najít podle článku 3.

[...]

6. Členské státy mohou splnit požadavky tohoto článku vytvořením odkazů na internetové stránky, kde je možné tyto informace najít."

Vnitrostátní právní předpisy

23. V Anglii a ve Walesu se v registru břemen k místním nemovitostem (Local Land Charges Register, dále jen „registr") zaznamenávají v souladu se zákonem o břemenech k místním nemovitostem z roku 1975 (Local Land Charges Act 1975) břemena k nemovitostem v konkrétní oblasti. Předkládající soud objasňuje, že těmito břemeny k místním nemovitostem jsou hlavně zákazy a omezení užívání půdy uložené na základě právních předpisů orgány veřejné správy. Osoba může provádět „osobní vyhledávání" nahlížením do registru nebo požádat příslušný místní orgán o úřední osvědčení s výsledky vyhledávání v registru. Tento druhý způsob se nazývá „úřední vyhledávání" a na rozdíl od osobních vyhledávání mohou orgány stanovit poplatky za informace poskytované v odpověď na takové žádosti. V předkládacím usnesení je uvedeno, že v roce 2010 britská vláda dospěla k názoru, že převážná většina informací v registru je informacemi o životním prostředí, a tudíž nelze v souladu se směrnicí 2003/4 vybírat za osobní vyhledávání žádný poplatek.

24. Podle předkládajícího soudu budou osoby, které provádějí nemovitostní transakci za klienta, požadovat, aby vyhledávání v registru proběhlo před dokončením nemovitostní transakce. Často také ovšem pokládají orgánům místní správy dodatečné dotazy týkající se informací, které nejsou součástí systému břemen k místním nemovitostem (jako jsou například navrhované silniční projekty v blízkosti nemovitostí).

25. Pro účely takových dodatečných dotazů vytvořila Law Society [19] dva dotazníkové formuláře, které může osoba zaslat příslušnému orgánu. Ty zahrnují formulář „CON29R", jehož využití se doporučuje při každé transakci [20]. Jedná se o další způsob úředního vyhledávání. Alternativně může osoba provádět osobní vyhledávání v ostatních záznamech orgánu. Obtíže spojené s přístupem k informacím závisí na tom, jak jsou tyto záznamy vedeny a uspořádány.

26. Předkládající soud uvádí, že velká část informací poskytovaných pravděpodobně v odpovědi na žádost typu CON29R, bude spadat pod definici „informací o životním prostředí" ve směrnici 2003/4/ES.

27. Nařízení 8 v rámci nařízení orgánů místní správy z roku 2008 (Anglie) (Zpoplatnění vyhledávání nemovitostí) [Local Authorities (England) (Charging for Property Searches) Regulations 2008] (dále jen „nařízení o zpoplatnění vyhledávání nemovitostí") stanoví, že orgán místní správy může subjektu (včetně jiného orgánu místní správy) účtovat poplatek za zodpovězení dotazu ohledně nemovitosti (tedy i za „úřední vyhledávání"). Jakékoli poplatky jsou na uvážení orgánu místní správy, musí však zohledňovat náklady daného orgánu na zodpovídání dotazů ohledně nemovitostí. Nařízení 8 se nevztahuje „[...] na jakékoliv situace, kdy orgán místní správy může nebo musí účtovat jiné poplatky, než jsou poplatky uvedené v těchto nařízeních [nařízení 4 odst. 2 písm. a)]. Předkládající soud tudíž objasňuje, že nařízení o zpoplatnění vyhledávání nemovitostí nebyla určena k použití pro situace, kdy jsou poskytovány informace o životním prostředí; pro ně platí jiný režim [21].

19 — Jedná se o profesionální organizaci sdružující solicitory, tj. advokáty obecně nevystupující před soudem, v Anglii a ve Walesu.

20 — Druhý dotazníkový formulář, nazývaný „CON29O", má být používán pro případné dodatečné dotazy.

21 — Viz body 29, 30 a 37 tohoto stanoviska.

28. „Vyhledávací služby orgánů místní správy týkající se nemovitostí – metodika propočtu nákladů a zpoplatnění“ (Local Authority Property Search Services – Costing and Charging Guidance) vydaná Department for Communities and Local Government (ministerstvo pro obce a místní samosprávu) současně se schválením nařízení o zpoplatnění vyhledávání nemovitostí poskytuje vodítka ohledně toho, co orgány mohou účtovat, s pomocí zásad pro výpočet nákladů, které jsou v souladu s existujícími účetními pravidly orgánů místní správy.

29. Nařízení 8 v rámci nařízení o informacích o životním prostředí z roku 2004 (Environmental Information Regulations 2004) (dále jen „EIR 2004“), kterým je ve Spojeném království provedena směrnice 2003/4[22], upravuje poplatky za zpřístupnění informací o životním prostředí. Nařízení 8 odst. 2 brání orgánu veřejné správy, aby žadateli účtoval poplatek za přístup k jakémukoli veřejnému registru nebo seznamu informací o životním prostředí v jeho držení nebo za prohlížení požadovaných informací na místě, které za tímto účelem zpřístupní. Podle nařízení 8 odst. 3 nesmí žádný poplatek přesahovat „částku, která je podle uvedeného orgánu veřejné správy přiměřená“. Podle nařízení 8 odst. 8 musí orgán veřejné správy zveřejnit a zpřístupnit žadatelům rozpis poplatků.

30. Nařízení 18 EIR 2004 zapracovává ustanovení o výkonu a odvolání ze zákona o svobodě informací z roku 2000 (Freedom of Information Act 2000), podle nichž se může každá osoba obrátit na Information Commissioner, aby rozhodl o tom, zda se orgán veřejné správy vypořádal se žádostí o informace o životním prostředí v souladu s částí 2 EIR 2004 (jejíž součástí je nařízení 8). V takovém případě Information Commissioner přezkoumá stížnost a v případě nutnosti vydá rozhodnutí (požadující, aby orgán veřejné správy jednal v souladu s EIR 2004). Předkládající soud uvádí, že je přesvědčen, že Information Commissioner je „nezávislým a nestranným subjektem ustaveným podle zákona“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 směrnice 2003/4 a že on sám spadá do působnosti čl. 6 odst. 2 této směrnice. Může vyhovět odvolání nebo nahradit původní rozhodnutí novým rozhodnutím, pokud se domnívá, že rozhodnutí Information Commissioner bylo nezákonné. V rámci řízení o odvolání může First-tier Tribunal přezkoumat skutková zjištění *de novo* a získat nové důkazy. Proti jeho rozsudku se lze odvolat k Upper Tribunal (soud vyššího stupně), co se týče právních otázek.

Skutkové okolnosti, řízení a předběžné otázky

31. V oblasti East Sussex provádí úřední vyhledávání okresní a městské rady (které jsou podřízeny East Sussex County Council) držící informace potřebné k zodpovězení většiny dotazů na formuláři CON29R. East Sussex County Council dostává mnoho takových dotazů, neboť do její pravomoci spadají silnice, dopravní projekty, železniční projekty, veřejné komunikace a obecní půda. Požadované informace poskytuje (emailem) do dvou pracovních dnů. East Sussex County Council je kryta pojištěním proti odpovědnosti za chyby v poskytovaných informacích.

32. East Sussex County Council vytvořila a zveřejnila po přijetí nařízení o zpoplatnění vyhledávání nemovitostí rozpis poplatků za poskytování odpovědí na žádosti typu CON29R (jež se nachází v příloze předkládacího usnesení v této věci). Poplatky se pohybují v závislosti na požadovaných informacích od nuly do 10 liber (GBP) za zodpovězený dotaz. Rozpis dále stanoví, že „[p]oplatky vycházejí z přibližných nákladů na poskytování odpovědí, jež zahrnují i náklady na údržbu informačních systémů k tomu určených, děleno odhadovaným objemem na základě předchozího roku“. Pokud jde o silnice, v metodických pokynech (které se nacházejí v téže příloze) je uvedeno: „pro jakékoli požadované informace, které nejsou součástí postupu CON29, prosím kontaktujte ve věci svého dotazu [Highway Land Information Team (Oddělení informací o pozemních komunikacích)] a my Vás budeme informovat o nákladech na zodpovězení dotazu“. Podle

22 — S výjimkou orgánů veřejné správy ve Skotsku.

předkládajícího soudu zahrnuje hodinová sazba účtovaná za každého člena personálu jak náklady na mzdu, tak částku za režijní náklady (např. za topení, osvětlení a vnitřní služby, jako jsou personální služby a školení). First-tier Tribunal rovněž konstatoval, že v poplatku není zahrnut přebytek nebo zisk.

33. Vzhledem k tomu, že převodní transakce zpravidla zahrnuje nákup nemovitosti značné hodnoty, předkládající soud je názoru, že poplatky účtované East Sussex County Council pravděpodobně nikoho neodradí od vyhledávání informací souvisejících s takovou transakcí nebo k nim podstatným způsobem neomezí přístup.

34. Podle předkládajícího soudu má Highway Land Information Team v rámci East Sussex County Council tři zaměstnance a určitý podpůrný personál na částečný úvazek. Okolo 60 % jeho práce souvisí s žádostmi typu CON29R, pro kterou používá údaje, jež má v různých formách, některé v papírové, jiné v elektronické (předkládající soud uvádí, že veškeré údaje dohromady tvoří „databázi“ oddělení). Dané oddělení může potřebovat informace od jiných oddělení nebo odborů v rámci East Sussex County Council. Části databáze oddělení jsou udržovány pro jiné účely a pro použití jinými částmi East Sussex County Council.

35. Předkládající soud uvádí, že při prohlížení „nezpracovaných údajů“ v držení East Sussex County Council může žadatel nalézt odpovědi pouze na několik otázek v rámci dotazníkového formuláře CON29R. Ačkoliv Highway Land Information Team usiluje o rozšíření přístupu k takovým údajům, stále existují určité překážky.

36. Dne 3. června 2011 podala společnost PSG Eastbourne (společnost osobního vyhledávání, jež je členem Property Search Group neboli „PSG“, což je licencovaná síť obdobných podniků a žalovaný v původním řízení) žádost k Highway Land Information Team o odpovědi na určité otázky typu CON29R ohledně nemovitosti, která byla podle předkládajícího soudu předmětem převáděcí transakce. Společnosti PSG Eastbourne byl naúčtován poplatek ve výši 18 GBP, který zaplatila.

37. V souvislosti s vnitřním přezkumem na pozadí dlouhodobého sporu se společností PSG Eastbourne ohledně zákonnosti poplatků dospěla East Sussex City Council k závěru, že na základě nařízení 8 EIR 2004 byla oprávněna účtovat daný poplatek. V návaznosti na stížnost rozhodl Information Commissioner dne 29. ledna 2013, že East Sussex County Council nenaúčtovala poplatek společnosti PSG Eastbourne správně, neboť podle názoru Information Commissioner byl poplatek vypočítán na základě návratnosti nákladů, zatímco „přiměřená částka“ by se omezovala na „uhrazené výdaje spojené se zpřístupněním informací v konkrétní formě, tj. poplatky za poštovné a kopírování“.

38. Dne 1. března 2013 se East Sussex County Council odvolala proti rozhodnutí Information Commissioner. Podle předkládajícího soudu Information Commissioner nadnesl v souvislosti s daným odvoláním fakticky dvě nové otázky, a to konkrétně: i) povahu přezkumu, který by měl být proveden ze strany Information Commissioner a First-tier Tribunal při určování, zda konkrétní poplatek přesahuje přiměřenou částku, a ii) přiměřenost poplatku za předpokladu, že jej lze použít na pokrytí částky nad rámec pouhých uhrazených výdajů. First-tier Tribunal dovolil, aby PSG a Local Government Association (dále jen „LGA“)[23] vstoupily do řízení. V průběhu odvolacího řízení Information Commissioner a PSG uznaly, že poplatek v přiměřené částce by mohl rovněž zahrnovat náklady na čas personálu strávený vyřizováním žádosti o informace. First-tier Tribunal souhlasil a rovněž považoval za nesporné, že orgán veřejné správy může účtovat standardní předem určený poplatek na základě průměrných nákladů.

23 — Politicky vedená organizace napříč stranami, která pracuje v zastoupení rad.

39. V této souvislosti žádá předkládající soud o rozhodnutí o následujících předběžných otázkách:

„1) Jaký smysl je třeba přikládat čl. 5 odst. 2 směrnice 2003/4/ES, a konkrétně, může poplatek v přiměřené částce za poskytnutí určitého typu informací o životním prostředí zahrnovat:

a) část nákladů na vedení databáze používané orgány veřejné správy za účelem vyřizování žádostí o informace tohoto typu;

b) režijní náklady na čas personálu řádně zohledněné při stanovení poplatku?

2) Je v souladu s čl. 5 odst. 2 a článkem 6 [směrnice 2003/4], pokud členský stát ve svých právních předpisech stanoví, že orgán veřejné správy může účtovat částku za poskytnutí informací o životním prostředí, která ‚[...] nepřesáhne částku, kterou orgán veřejné správy považuje za přiměřenou', pokud rozhodnutí orgánu veřejné správy o tom, co je ‚přiměřenou částkou', podléhá správnímu a soudnímu přezkumu podle anglického práva?"

40. Písemná vyjádření předložily East Sussex County Council, LGA, Information Commissioner, PSG, dánská a britská vláda a Evropská komise. Na ústní jednání, které se konalo dne 11. prosince 2014, se dostavili titíž účastníci s výjimkou britské vlády a v jeho rámci přednesli své řeči.

Analýza

Úvodní poznámky

41. Aarhuská úmluva je nedílnou součástí unijního práva [24] a její znění a předmět je třeba zohlednit při výkladu směrnice 2003/4 [25]. Tato úmluva zakotvuje soubor povinností na úseku životního prostředí (a odpovídajících práv veřejnosti), jež lze seřadit do tří pilířů, a to konkrétně: i) přístup k informacím o životním prostředí, ii) podíl veřejnosti na rozhodování v oblasti životního prostředí a iii) přístup k právní ochraně. V původním řízení vyvstaly otázky týkající se povinností v rámci prvního a třetího z daných pilířů, jejichž provedení si směrnice 2003/4 klade za cíl [26].

42. Je nesporné, že směrnice 2003/4 se v původním řízení použije. Předběžné otázky souvisí s informacemi (příp. jejich částí), které požadovala a získala společnost PSG Eastbourne (prostřednictvím formuláře CON29R) a které jsou relevantní pro hodnotu nemovitosti (nemovitostní transakce), avšak představují zároveň informace o životním prostředí ve smyslu směrnice 2003/4 [27]. Rovněž je nesporné, že požadované informace byly v držení orgánů místní správy.

43. Nakonec panuje obecná shoda na tom, že East Sussex County Council při poskytnutí informací společnosti PSG Eastbourne nejednala na obchodním základě.

24 — Viz rozsudek Soudního dvora ze dne 8. března 2011, Lesoochranárske zoskupenie, C-240/09, EU:C:2011:125, bod 30 a citovaná judikatura.

25 — Viz například rozsudek Soudního dvora ze dne 19. prosince 2013, Fish Legal a Shirley, C-279/12, EU:C:2013:853, bod 37 a citovaná judikatura.

26 — Viz například rozsudek ve věci Fish Legal a Shirley, EU:C:2013:853, bod 37 a citovaná judikatura. Viz také bod odůvodnění 5 směrnice 2003/4.

27 — Článek 2 odst. 1 směrnice 2003/4. V každém případě se jednalo o záležitost, jejíž rozhodnutí náleželo předkládajícímu soudu (viz rozsudek Soudního dvora ve věci Fish Legal a Shirley, EU:C:2013:853, bod 39 a citovaná judikatura).

První otázka

44. Článek 5 odst. 2 směrnice 2003/4 výslovně umožňuje členským státům účtovat poplatek při splnění dvou podmínek. Zaprvé poplatky mohou být účtovány pouze za *poskytnutí* informací o životním prostředí. Zadruhé tyto poplatky nesmí přesáhnout *přiměřenou* částku. Není zde žádná definice, co se rozumí „poskytnutím informací" nebo „přiměřenou částkou" [28].

45. Směrnice 2003/4 navíc neobsahuje žádný další základ pro účtování poplatků žadateli za přístup k informacím o životním prostředí na požádání [29].

46. Podle mého názoru platí, že pokud orgán v konkrétním případě nemůže získat zpět náklady z důvodu, že nesouvisí s poskytnutím informací, potom otázka přiměřenosti poplatku, který daný orgán hodlá účtovat, nevzniká. Nejprve se proto budu věnovat významu pojmu „poskytnutí informací" v čl. 5 odst. 2.

47. Článek 5 rozlišuje mezi poskytnutím informací (za které orgány mohou účtovat poplatek) na straně jedné a přístupem k zavedeným a vedeným veřejným registrům nebo seznamům (jak je uvedeno v čl. 3 odst. 5) a prohlížením požadovaných informací na místě (za které orgány poplatek účtovat nemohou) na straně druhé. *Akt spočívající v poskytnutí* informací žadateli v určité formě (čl. 5 odst. 2) tedy není totožný s různými situacemi, na které se vztahuje čl. 5 odst. 1.

48. Rovněž ho nelze ztotožňovat se sběrem, držením a šířením informací o životním prostředí nebo informováním veřejnosti, kde mohou být dané informace nalezeny.

49. Povinnosti uvedené v článcích 3 až 5 předpokládají, že orgán veřejné správy má v držení informace o životním prostředí, k nimž je požadován přístup, a že veřejnost ví, jaké informace má kdo v držení. Dané informace o životním prostředí se týkají jak údajů, tak různých způsobů posouzení takových údajů (jako jsou např. zprávy o provádění nebo ekonomické analýzy) [30]. Informace se vyskytují v určité formě (například písemné, obrazové, zvukové nebo elektronické) [31]. V zásadě by informace měly být žadateli poskytnuty v takovém formátu, který požadoval [32].

50. V rámci praktických opatření, která musí členské státy zavést, aby zajistily účinný výkonu práva na přístup, musí členské státy zpřístupnit registry nebo seznamy informací o životním prostředí v držení orgánů veřejné správy nebo informačních míst a jasně uvést, kde lze tyto informace najít [33]. V této souvislosti chápu pojem „registr" jako soupis držených informací o životním prostředí, jehož prostřednictvím lze dané informace vyhledávat a rozeznávat. Oproti tomu je databáze aktuálním souborem držených informací o životním prostředí. Přestože registr může rovněž obsahovat aktuální informace o životním prostředí, a může být tedy spojen s databází, zůstávají od sebe odděleny [34].

28 — Podotýkám, že ne všechna jazyková znění čl. 5 odst. 2 směrnice 2003/4 používají pojem (jako je „supplying" v anglickém znění [„poskytnutí"]), který je odlišný od znění článku 7. Například francouzské znění čl. 5 odst. 2 používá „la mise à disposition", který odpovídá znění článku 7. Pojem „supplying" v anglickém znění čl. 5 odst. 2 nicméně odpovídá pojmu použitému v anglickém (závazné) znění čl. 4 odst. 8 Aarhuské úmluvy. Francouzské (rovněž závazné) znění téhož ustanovení Aarhuské úmluvy používá sloveso „fournir". (Třetí závazné znění je v ruštině.)

29 — Pokud jde o směrnici 90/313, viz rozsudek Soudního dvora ze dne 9. září 1999, Komise v. Německo, C-217/97, EU:C:1999:395, body 55 a 58, kde Soudní dvůr konstatoval, že směrnice 90/313 umožňuje omezení svobody přístupu k informacím o životním prostředí pouze v souladu s kritérii a v případech, které směrnice výslovně uvádí. Tím se potvrzuje obecná zásada, že veřejnost by měla mít přístup k informacím o životním prostředí bez poplatků či omezení.

30 — Viz článek 2 směrnice 2003/4.

31 — Viz například čl. 2 odst. 1, čl. 2 odst. 3 a 4 a bod odůvodnění 10 směrnice 2003/4.

32 — Viz čl. 3 odst. 4 směrnice 2003/4.

33 — Viz čl. 3 odst. 5 písm. c) směrnice 2003/4.

34 — Viz také EHK OSN, Aarhuská úmluva: Příručka k provedení (druhé vydání, 2014) (dále jen „Příručka k provedení"), s. 102 a 103. Přestože Příručka k provedení není právně závazná (s. 9), Soudní dvůr ji považuje za vysvětlující dokument, který lze případně vzít v úvahu, spolu s dalšími relevantními skutečnostmi, při výkladu Aarhuské úmluvy (viz například rozsudek Soudního dvora ve věci Fish Legal a Shirley, EU:C:2013:853, bod 38 a citovaná judikatura, a rozsudek Soudního dvora ze dne 11. dubna 2013, Edwards a Pallikaropoulos, C-260/11, EU:C:2013:221, bod 34.)

51. Pro účely projednávané věci je zásadní, že čl. 5 odst. 1 brání orgánu, aby účtoval těm, kteří žádají o přístup k takovým registrům a seznamům a o prohlížení informací o životním prostředí na místě, poplatek za *jakékoli* vzniklé náklady. Orgán proto nemůže účtovat poplatek za náklady na vedení a zpřístupnění i) těchto registrů a seznamů a ii) souboru informací o životním prostředí, na které dané registry nebo seznamy odkazují nebo o jejichž prohlížení na místě žadatel žádá. Přestože podle čl. 5 odst. 2 může být žadatelům účtován poplatek za přístup formou poskytnutí informací o životním prostředí, nevidím žádný důvod, aby byly náklady na poskytnutí vykládány v tom smyslu, že zahrnují i uvedené dva typy nákladů. Důvodem pro to je, že tyto náklady vznikají v souvislosti s plněním povinností v rámci směrnice 2003/4, a sice povinnosti poskytnout přístup na požádání, a tedy s cílem umožnit žadateli požadovat a získat přístup k informacím bez ohledu na formu tohoto přístupu [35]. Pokud by totiž „poskytnutí“ bylo vykládáno ve smyslu, že zahrnuje zavedení a vedení registru, seznamu nebo databáze s informacemi o životním prostředí (ať již v papírové či jiné formě), vedlo by to k situaci, kdy by se zacházelo odlišně s osobami z řad veřejnosti, které žádají o poskytnutí, a těmi, které žádají pouze přístup ve smyslu čl. 5 odst. 1 nebo získají přístup v důsledku šíření informací. Obě skupiny mají přístup ke stejným informacím zaznamenaným ve stejném registru nebo seznamu a uchovávaným ve stejné databázi. Přesto by první skupině byl účtován poplatek za vedení registru a databáze, zatímco druhé skupině by (správně) účtován nebyl. Ze stejných důvodů nemůže orgán od žadatele získat zpět náklady na splnění povinnosti vynaložit veškeré přiměřené úsilí, aby uchovával a uspořádával informace o životním prostředí ve formách, které jsou snadno reprodukovatelné a přístupné, kterou stanoví čl. 3 odst. 4.

52. Obdobně nelze účtovat poplatek za přístup k informacím o životním prostředí, které jsou šířeny veřejně. Směrnice 2003/4 (tak jako Aarhuská úmluva) rozlišuje povinnost šířit informace (článek 7 [36]) a povinnost zpřístupnit informace žadateli, který si je vyžádá v určité formě (články 3 až 5). Povinnost v článku 7 se vztahuje na veškeré informace o životním prostředí v držení orgánu veřejné správy včetně těch, které musí členský stát v souladu s čl. 7 odst. 2 zpřístupnit a šířit (a v případě potřeby aktualizovat). Daná povinnost chrání veřejný zájem bez ohledu na to, zda veřejnost ve skutečnosti vyjádřila zájem o uvedené či uchovávané informace. Uchovávání a aktivní šíření těchto (aktualizovaných) informací s sebou může snadno nést značné náklady (minimálně pokud jde o lidské zdroje a ostatní obecné náklady) a takový materiál proto může být rovněž používán pro zodpovídání žádostí o poskytnutí informací. Tyto náklady mají být nicméně hrazeny z veřejných rozpočtů.

53. V této souvislosti bych definovala „poskytnutí informací o životním prostředí“ ve smyslu čl. 5 odst. 2 směrnice 2003/4 jako zajištění přístupu na požádání podáním takových informací žadateli formou, kterou upřesnil, v jiné situaci, než je situace uvedená v čl. 5 odst. 1. Pro účely projednávaného případu je důležité, že čl. 5 odst. 2 se vztahuje na situace, kdy jsou informace podány způsobem, jenž umožňuje žadateli, aby si je prohlédl a použil na místě a v okamžiku dle svého rozhodnutí, a tudíž nezávisle na tom, kde a jak jsou dané informace uchovávány a jinak zpřístupněny pomocí dalších prostředků přístupu.

54. Orgány veřejné správy proto mohou účtovat poplatek za účelem pokrytí nákladů na personál v souvislosti s reprodukcí požadovaných informací o životním prostředí (například kopírování nebo vytištění dokumentace nebo její zaslání e-mailem) spolu s náklady například na papír, náplň a použití kopírovacího přístroje. Článek 4 odst. 1 Aarhuské úmluvy tento výklad potvrzuje. Nicméně také platí, že orgán veřejné správy *nemůže* prostřednictvím poplatku za poskytnutí informací získat zpět veškeré

35 — Viz rovněž bod 74 tohoto stanoviska.

36 — Příručka k provádění (na str. 75) uvádí toto právo podle článku 7 jako „aktivní právo přístupu“. Zdá se mi, že z hlediska osob oprávněných k takovému přístupu by bylo logičtější dané právo nazývat pasivním. Z tohoto důvodu nebudu používat pojmy „aktivní“ a „pasivní“ při popisu povinností (a odpovídajících práv) podle článků 3 až 5 a 7.

nebo částečné náklady na zavedení a vedení databáze, ve které jsou uspořádány informace o životním prostředí v jeho držení a kterou používá pro zodpovídání žádostí o informace typu uvedeného v dotazníkovém formuláři, jako je například formulář CON29R dotčený v původním řízení [první otázka část a)] [37].

55. Jsou-li požadované informace uchovávány již v požadovaném formátu a snadno přístupné a reprodukovatelné, jejich poskytnutí v zásadě zahrnuje pouze reprodukci. Poplatek za poskytnutí informací v takové situaci tudíž nesmí činit víc, než jsou přiměřené náklady na reprodukci, které zahrnují náklady na čas personálu potřebný pro konkrétní akt spočívající v podání požadované informace o životním prostředí žadateli. Poskytnutí informací ovšem nebude vždy tak snadné a nepříliš nákladné jako pouhá reprodukce. Uchovávaná informace například nemusí být dosud uspořádána snadno reprodukovatelným a přístupným způsobem; nebo může být vyžadována v jiném formátu, než je ten, ve kterém je orgánem uchovávána.

56. Lze v takové situaci získat zpět dodatečné náklady, které vzniknou v souvislosti s vyhledáním a uspořádáním informací požadovaných žadatelem, a ostatní obecné náklady na základě čl. 5 odst. 2 směrnice 2003/4? Toto se jeví být podstatou první otázky části b), která se týká vracení režijních nákladů na čas personálu potřebný pro zodpovězení takové žádosti o informace, jako je žádost dotčená v původním řízení.

57. Pokud tyto náklady vzniknou v souvislosti s žádostmi o poskytnutí informace a jsou-li nezbytné k podání informace žadateli, může za ně orgán účtovat přiměřenou částku?

58. Článek 5 odst. 2 směrnice 2003/4 nedefinuje „přiměřenou částku“. Nečiní tak ani čl. 4 odst. 8 Aarhuské úmluvy.

59. Obecně řečeno, pouhá skutečnost, že zákonodárce uznal, že požadované informace nemohou být vzhledem k jejich objemu a složitosti okamžitě k dispozici, a jejich vyhledání v požadované formě tudíž může vést k (značné) zátěži pro orgán z hlediska času a lidských zdrojů [38], není podle mě dostatečným důvodem pro to, aby byl žadateli za takovou zátěž účtován poplatek. Tato zátěž by existovala, i pokud by nebylo požadováno poskytnutí informací a orgán by plnil ostatní povinnosti podle směrnice 2003/4 [39]. Rovněž musím poznamenat, že zde existují legitimní důvody pro odmítnutí podat informace v odpověď na žádost [40]. Orgán se navíc nemůže odvolávat na nesplnění svých povinností například podle článků 3 a 7 směrnice 2003/4, aby tak odůvodnil, že žadateli účtuje poplatek podle čl. 5 odst. 2 např. z důvodu, že uchovává informace jako nezpracované údaje a tyto informace (dle žádosti) dosud neuspořádal způsobem, který by k nim umožnil přístup [41].

60. Podle mého názoru je poplatkem nepřesahujícím přiměřenou částku ve smyslu čl. 5 odst. 2 takový poplatek, který i) je nastaven na základě objektivních faktorů, jež jsou známé a přezkoumatelné třetí stranou; ii) se vypočítává bez ohledu na to, kdo žádá o informaci a za jakým účelem, iii) je nastaven na úrovni, která zaručuje naplnění cílů práva na přístup k informacím o životním prostředí na požádání, a tudíž nikoho neodrazuje od podání žádosti o přístup nebo neomezuje jeho právo na přístup a iv) není větší než částka, která je přiměřená s ohledem na důvod, na jehož základě je členským státům umožněno účtovat daný poplatek (tj. že osoba z řad veřejnosti podala žádost o poskytnutí informací o životním prostředí), a která přímo souvisí s aktem spočívajícím v poskytnutí dané informace.

37 — Viz bod 34 tohoto stanoviska.

38 — Viz například čl. 3 odst. 2 směrnice 2003/4.

39 — Viz například stanovisko generálního advokáta Fennellyho ve věci Komise v. Německo, EU:C:1999:34, bod 26.

40 — Viz článek 4 směrnice 2003/4.

41 — Viz článek 1 a body odůvodnění 9 a 20 směrnice 2003/4.

61. Zaprvé částka poplatku musí být nastavena na základě objektivních kritérií, která mohou být zveřejněna v souladu s čl. 5 odst. 3 směrnice 2003/4 a která umožňují přezkum přiměřenosti poplatku v souladu s článkem 6.

62. Zadruhé v rámci žádosti o poskytnutí informací žadatel nemusí prokazovat svůj oprávněný zájem [42]. Pro nastavení částky tedy není důležité, kdo žádá o poskytnutí informace a z jakého důvodu.

63. Zatřetí částka musí zohledňovat skutečnost, že přístup k informacím o životním prostředí prostřednictvím poskytnutí těchto informací přispívá k větší osvětě v otázkách životního prostředí, k diskusi a účasti při rozhodování v těchto otázkách a ve svém výsledku k lepšímu životnímu prostředí [43].

64. Tato úvaha byla jednou z těch, které vedly Soudní dvůr ve věci Komise v. Německo v souvislosti s článkem 5 směrnice 90/313 k rozhodnutí, že s ohledem na cíl uvedené směrnice nelze poplatek nastavit na takovou úroveň, která by osoby odrazovala od podávání žádostí o přístup nebo by omezovala jejich právo na přístup [44].

65. Stejná argumentace musí být použita i v případě čl. 5 odst. 2 směrnice 2003/4, neboť cílem této směrnice je dále rozšířit přístup k informacím [45]. Pokud totiž budou náklady nepřiměřeně vysoké, za žádost o informace o životním prostředí budou ochotni (nebo schopni) zaplatit pouze dobře situovaní jedinci [46]. Pokud by bylo možné nastavit náklady na takovou úroveň, mohou být osoby odrazeny od podávání žádostí o informace o životním prostředí [47].

66. Začtvrté poplatek je v přiměřené částce, pokud pokrývá náklady, které jsou přímo spojeny s aktem spočívajícím v poskytnutí informací v odpověď na konkrétní žádost. Z důvodů, které jsem již uvedla v souvislosti s otázkou, co představuje „poskytnutí“ informací, nemůže poplatek pokrývat náklady související se sběrem, uchováváním, správou a šířením informací o životním prostředí, které vznikly bez ohledu na takovou žádost [48].

67. Přestože směrnice 90/313 nerozlišovala přímé a nepřímé náklady, Soudní dvůr ve věci Komise v. Německo dospěl k závěru, že členskému státu je bráněno účtovat poplatek za nepřímé náklady vzniklé v souvislosti s vyhledáváním a sběrem informací. Použití výrazu „přiměřený“ značí, že členské státy nemohou „[...] přenést na ty, kteří požadují informace, celou výši nákladů, a to zejména pokud jde o nepřímé náklady, které skutečně vznikly v rámci státního rozpočtu při vyhledávání informací“ [49]. Článek 5 navíc členským státům neumožňoval, aby účtovaly poplatek za „administrativní úkony související s určitou žádostí o informace“ [50]. Soudní dvůr nicméně podrobně nezkoumal druhy poplatků v rámci německé právní úpravy (podle níž výše poplatku závisela na úsilí orgánů a jimi vynaloženém času), neboť se Komisi nepodařilo prokázat, že daná právní úprava nebyla v souladu s cílem článku 5 směrnice 90/313 [51].

42 — Viz čl. 3 odst. 1 a bod odůvodnění 8 směrnice 2003/4. Srov. s použitím slova „odůvodnit“ (namísto „prokazovat“) v čl. 3 odst. 1 směrnice 90/313.

43 — Viz bod odůvodnění 1 směrnice 2003/4.

44 — Rozsudek ve věci Komise v. Německo, EU:C:1999:395, bod 47. Stanovisko generálního advokáta Fennellyho v téže věci,EU:C:1999:34, bod 23.

45 — Viz bod odůvodnění 2 směrnice 2003/4.

46 — Viz rovněž stanovisko generálního advokáta Fenellyho ve věci Komise v. Německo, EU:C:1999:34, bod 25.

47 — Viz také Příručka k provedení, která stanoví (na str. 94), že „[ú]mluva obsahuje koncept, že pokud mají informace být skutečně přístupné, musejí být také cenově dostupné“.

48 — Viz body 47 až 54 tohoto stanoviska.

49 — Viz rozsudek Soudního dvora ve věci Komise v. Německo, EU:C:1999:395, bod 48.

50 — Viz rozsudek Soudního dvora ve věci Komise v. Německo, EU:C:1999:395, bod 57.

51 — Viz rozsudek Soudního dvora ve věci Komise v. Německo, EU:C:1999:395, bod 52.

68. Legislativní historie směrnice 2003/4 a znění bodu odůvodnění 18 vyvolávají pochybnosti o tom, zda lze tuto část argumentace Soudního dvora ve věci Komise v. Německo použít pro čl. 5 odst. 2 směrnice 2003/4.

69. Na rozdíl od Komise (která se ve svém původním návrhu tímto nezabývala) [52] Evropský parlament navrhoval, aby bylo výslovně uvedeno (v bodech odůvodnění a v ustanoveních předpisu), že jakýkoli poplatek by neměl přesahovat skutečné náklady a neměl by zahrnovat náklady na čas personálu strávený vyhledáváním [53]. Zatímco Komise s uvedenými návrhy v zásadě souhlasila [54], Rada upřednostňovala, aby se k tomu, co by mohl nebo nemohl pokrývat poplatek podle nynějšího (návrhu) čl. 5 odst. 2, uvedlo méně podrobností. Rada „nemohla souhlasit s tím [...] že poplatky nepokryjí čas strávený vyhledáváním [...]: vyhledávání může [být] velmi časově náročné a nákladné, osvobození od poplatku může vést k neopodstatněným žádostem o informace […]“ [55].

70. Parlament trval na svém postoji. Dokonce navrhl do ustanovení předpisu přidat formulaci „nepřesáhne skutečné náklady na reprodukci požadovaného materiálu“ [56]. Komise s daným návrhem nesouhlasila: upřednostňovala, aby nebyl překračován rámec Aarhuské úmluvy, a argumentovala, že členské státy by měly disponovat určitým stupněm flexibility při provádění směrnice v rámci vnitrostátního práva, neboť se jedná o rámcovou směrnici [57].

71. Schválené znění čl. 5 odst. 2 nezohledňuje nic z uvedené diskuze. Oproti tomu bod 18 odůvodnění stanoví, že „jako obecné pravidlo [...] poplatky nepřesáhnou skutečné náklady na tvorbu daného materiálu“, ačkoliv tržní poplatek se považuje za rozumný, pokud „orgány veřejné správy poskytují informace o životním prostředí na obchodním základě a [pokud] je to nezbytné k zajištění pokračování sběru a zveřejnění těchto informací“.

72. Pro začátek uvádím, že bodu odůvodnění 18 nelze přikládat stejnou váhu jako čl. 5 odst. 2. V konečném důsledku se rozhodnutí zákonodárce nachází pouze v ustanoveních předpisu, tj. v legislativní části směrnice (nebo jakéhokoli jiného předpisu). Body odůvodnění jsou pouze jedním z prvků celkového kontextu, v jehož rámci se vykládají ustanovení předpisu. Samy o sobě nemohou představovat normy [58].

73. Nicméně nelze ignorovat zejména druhou větu bodu 18 odůvodnění ani důvod pro její zahrnutí. Uvedená věta souvisí s dvěma omezeními, kterými je vázáno právo účtovat poplatek za poskytnutí informací: tj. skutečností, za co lze účtovat poplatek („náklady na tvorbu daného materiálu“), a částkou nákladů, které lze získat zpět („skutečné náklady“, které vznikly orgánu veřejné správy v souvislosti s poskytnutím informací).

52 — V prvotním návrhu Komise byl obsah navrhovaného čl. 5 odst. 3 a navrhovaného znění (budoucího) bodu odůvodnění 18 podobný znění čl. 5 odst. 1 směrnice 2003/4. Viz bod odůvodnění 21 návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí, COM (2000) 402 final (Úř. věst. 2000, C 337 E, s. 156).

53 — Legislativní usnesení Evropského parlamentu k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí, COM (2000) 402 – C5-0352/2000 – 2000/0169 (COD).

54 — Pozměněný návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí, COM (2001) 303 final (Úř. věst. 2001, C 240 E, s. 289).

55 — Společný postoj (ES) č. 24/2002 přijatý Radou dne 28. ledna 2002 (Úř. věst. 2002, C 113 E, s. 1). (Neobvyklý) výraz „freedom of charge“ v anglickém znění chápu jako „neexistence poplatku“.

56 — Legislativní usnesení Evropského parlamentu ke společnému postoji Rady ohledně přijetí směrnice Evropského parlamentu a Rady o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí a o zrušení směrnice Rady 90/313/EHS, 11878/1/2001 – C5-0034/2002 – 2000/0169 (COD); postoj Evropského parlamentu přijatý ve druhém čtení dne 30. května 2002 ohledně přijetí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/.../ES o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí a o zrušení směrnice Rady 90/313/EHS.

57 — Stanovisko Komise podle čl. 251 odst. 2, pododstavec 3, písm. c) Smlouvy o ES, o změnách Evropského parlamentu ke společnému postoji Rady, který se týká návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí, kterým se mění návrh Komise podle čl. 250 odst. 2 Smlouvy o ES, COM/2002/498 final.

58 — Viz například rozsudek Soudního dvora ze dne 28. června 2012, Caronna, C-7/11, EU:C:2012:396, bod 40 a citovaná judikatura. Tato zásada je rovněž zohledněna ve „Společné praktické příručce Evropského parlamentu, Rady a Komise pro osoby podílející se na redakci právních předpisů v orgánech Evropské unie“, 2013, Pokyn 10.

74. Podle mého názoru musí být poplatek v „přiměřené částce“ založen na nákladech, které skutečně vznikly v souvislosti s aktem spočívajícím v poskytnutí informací o životním prostředí v odpověď na konkrétní žádost. Ty budou zahrnovat náklady na čas personálu strávený vyhledáváním a podáním požadovaných informací a náklady na jejich podání v požadované formě (která může být rozdílná). Domnívám se nicméně, že není přípustné, aby cílem poplatku bylo navrácení režijních nákladů, jako je topení, osvětlení nebo vnitřní služby. Přestože část těchto režijních nákladů skutečně může být přičítána procesu zavádění podmínek, které orgánu umožní zpřístupňovat informace o životním prostředí na požádání, nevznikají (podobně jako náklady na vedení a zpřístupnění registrů a seznamů informací o životním prostředí [59]) pouze v souvislosti s poskytováním informací v odpověď na konkrétní žádost. Bod 18 odůvodnění podle mého názoru toto potvrzuje [60].

Druhá otázka

K přípustnosti

75. Druhou otázkou se soud táže, zda čl. 5 odst. 2 a článek 6 směrnice 2003/4 brání pravidlu vnitrostátního práva, podle kterého poplatek za poskytnutí informací o životním prostředí „nepřesáhne částku, kterou orgán veřejné správy považuje za přiměřenou“, pokud rozhodnutí orgánu v tomto ohledu podléhá správnímu a soudnímu přezkumu podle vnitrostátního práva.

76. Podle restriktivního výkladu anglického práva, jak vysvětluje předkládající soud, znamená formulace „kterou orgán veřejné správy považuje za přiměřenou“, že žaloba proti poplatku může uspět pouze v případě, že rozhodnutí orgánu veřejné správy o tom, co je přiměřenou částkou, bylo samo o sobě „nepřiměřené“ ve smyslu správního práva (tj. nelogické, nezákonné nebo nespravedlivé), a že prostor pro žalobu proti jakýmkoli relevantním skutkovým zjištěním orgánu je velmi omezený. Žádné další podrobnosti týkající se organizace správního a soudního přezkumu nebyly v žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce uvedeny.

77. Ve svém písemném vyjádření vláda Spojeného království objasnila, že „správní a soudní přezkum podle anglického práva“, o němž hovoří druhá otázka, zahrnuje řadu důvodů pro přezkum, z nichž jeden je „nepřiměřenost podle rozhodnutí ve věci Wednesbury“ [61].

78. Komise i vláda Spojeného království zpochybňovaly potřebu odpovídat na tuto otázku. Nakonec i samotný předkládající soud uvádí, že tato otázka (vznesená v rámci druhé otázky) „zůstává mezi účastníky nevyřešena“ a že „není jasné, zda v daném případě bude mít nějaký praktický dopad, mohla by však ovlivnit postoj First-tier Tribunal a Information Commissioner v budoucnu“.

59 — Viz body 51 a 52 tohoto stanoviska.

60 — Připomínám, že v původním řízení panovala obecná shoda na tom, že orgán veřejné správy nejednal při poskytnutí informací na obchodním základě (viz bod 43 tohoto stanoviska). Pro účely projednávané věci nevidím důvod, abych dále rozváděla část bodu odůvodnění 18 související se zpřístupnění informací o životním prostředí na obchodním základě.

61 — Viz rozsudek ve věci Associated Provincial Picture Houses Ltd v. Wednesbury Corporation [1948] 1 KB 223, [1947] EWCA Civ 1. Rozsah soudního přezkumu je složitá otázka. Pro podrobnější studium viz například Supperstone, M., Goudie, J., Walker, P. a Fenwick, H., Judicial Review, 5. vyd. (Butterworths Law, 2014), a Fordham, M., Judicial Review, 6. vyd. (Hart Publishing, 2012).

79. Připomínám ustálenou judikaturu Soudního dvora ve smyslu, že Soudní dvůr může odmítnout rozhodnout o předběžné otázce, pouze pokud je zjevné, že položené otázky nemají žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, jestliže se jedná o hypotetický problém nebo jestliže Soudní dvůr nedisponuje skutkovými nebo právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na dané otázky [62]. Pouze předkládajícímu soudu přísluší, aby s ohledem na konkrétní okolnosti věci posoudil jak nezbytnost rozhodnutí o předběžné otázce pro vydání svého rozsudku, tak relevanci otázek, které klade Soudnímu dvoru [63].

80. Nevidím žádný důvod pro zpochybnění rozhodnutí předkládajícího soudu, i přes jeho pochybnosti zda zahrnout druhou otázku do předkládacího usnesení. Daná otázka by proto měla být rovněž zodpovězena.

K věci samé

81. Podmínka přiměřenosti v čl. 5 odst. 2 směrnice 2003/4 se týká částky poplatku, a nikoli samotného rozhodnutí orgánu veřejné správy. Článek 5 odst. 2 neobsahuje odkaz na to, co je přiměřený poplatek podle vnitrostátního práva. Pokud znění ustanovení unijního práva za účelem vymezení svého smyslu a působnosti neobsahuje žádný výslovný odkaz na právo členských států, musí být zpravidla v celé Unii vykládáno autonomním a jednotným způsobem, a tento výklad je třeba hledat při zohlednění kontextu tohoto ustanovení a cíle sledovaného dotčenou právní úpravou [64]. Tato zásada se použije ve spojení se zásadou, že v případě nepřesnosti unijního práva mají členské státy při provádění směrnice povinnost zajistit úplnou účinnost směrnice a při tom mají široký prostor pro uvážení stran volby prostředků [65].

82. Článek 5 odst. 2 tedy vyžaduje, aby orgány veřejné správy zajistily, aby jejich poplatky nepřesáhly přiměřenou částku, posuzováno na základě kritéria, co znamená „přiměřená částka“ objektivně v rámci unijního práva [66]. To samo o sobě nebrání pravidlu vnitrostátního práva, podle kterého se musí sám orgán veřejné správy ujistit, že účtovaný poplatek splňuje daný standard. Lze totiž očekávat, že z hlediska řádné správy věcí veřejných by orgán veřejné správy měl na prvním místě mít takovou kontrolu nad výší nastaveného poplatku. Tento krok předchází správnímu a soudnímu přezkumu, jenž je vyžadován čl. 6 odst. 1 a (případně) odst. 2 směrnice 2003/4, a je od nich oddělen.

83. Jak vyřešit poslední část druhé otázky, a sice „pokud rozhodnutí orgánu veřejné správy o tom, co je ‚přiměřenou částkou‘, podléhá správnímu a soudnímu přezkumu *podle anglického práva*“ (kurziva provedena autorkou tohoto stanoviska)?

84. Již jsem poukázala [67] na to, že Soudnímu dvoru bylo předkládajícím soudem poskytnuto poměrně málo materiálu ohledně vnitrostátního práva, a přestože se konalo ústní jednání, vláda Spojeného království se ho nezúčastnila. V souvislosti se žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce navíc zjevně náleží Soudnímu dvoru, aby výlučně rozhodoval o výkladu unijního práva, zatímco vnitrostátnímu

62 — Viz například rozsudek Soudního dvora ze dne 10. září 2014, Kušionová, C-34/13, EU:C:2014:2189, bod 38 a citovaná judikatura; a rozsudek Soudního dvora ve věci Fish Legal and Shirley, EU:C:2013:853, bod 30 a citovaná judikatura.

63 — Viz například rozsudek Soudního dvora ze dne 20. května 2010, Todaro Nunziatina & C., C-138/09, EU:C:2010:291, bod 25 a citovaná judikatura.

64 — Viz například rozsudek Soudního dvora ze dne 18. července 2013, Deutsche Umwelthilfe, C-515/11, EU:C:2013:523, bod 21 a citovaná judikatura.

65 — Viz například rozsudek Soudního dvora ze dne 13. února 2014, Komise v. Spojené království, C-530/11, EU:C:2014:67, bod 46 a citovaná judikatura.

66 — Viz body 58 až 74 tohoto stanoviska.

67 — Viz bod 76 tohoto stanoviska.

soudu náleží, aby vykládal a uplatňoval vnitrostátní právo v souladu s výkladovými vodítky, které jsou mu poskytnuty v odpovědi na jeho otázky[68]. Nebylo by proto na místě dále zkoumat standardy a omezení anglického soudního přezkumu. Je nutné se zaměřit výlučně na povinnosti stanovené unijním právem.

85. V dané souvislosti čl. 6 odst. 1 a odst. 2 směrnice 2003/4 vyžaduje, aby členský stát zajistil (nejprve) správní a (poté) soudní přezkum ve věci, zda je rozhodnutí orgánu veřejné správy o tom, co se rozumí přiměřeným poplatkem, v souladu s autonomním významem přikládaným unijním právem tomu, co je „přiměřené" podle čl. 5 odst. 2 směrnice 2003/4. To je skutečnost, která musí být ověřena v rámci přezkumného procesu. Dostupnost takového přezkumu je zásadní, aby byl zaručen účinný výkon práva veřejnosti na přístup k informacím o životním prostředí zakotveného ve směrnici 2003/4[69]. Členský stát tudíž musí zajistit, aby jím zavedené přezkumné řízení umožňovalo, aby byla přiměřenost konkrétního účtovaného poplatku posouzena ve srovnání s přiměřeností takových poplatků na základě unijního práva. Je na příslušném vnitrostátním soudu, aby vyložil vnitrostátní právo způsobem, který povede k danému přezkumu[70].

Závěry

86. S ohledem na výše uvedené navrhuji, aby Soudní dvůr odpověděl na předběžné otázky položené First-tier Tribunal (Information Rights) (Spojené království) takto:

— „Poskytnutí informací o životním prostředí" v čl. 5 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/4/ES ze dne 28. ledna 2003 o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí a o zrušení směrnice Rady 90/313/EHS musí být vykládáno v tom smyslu, že se jím rozumí zajištění přístupu na požádání podáním takových informací žadateli ve formátu, který upřesnil, a v jiné situaci, než je situace uvedená v čl. 5 odst. 1. Článek 5 odst. 2 se vztahuje na situace, kdy jsou informace podány způsobem, jenž umožňuje žadateli, aby si je prohlédl a použil na místě a v okamžiku dle svého rozhodnutí, a tudíž nezávisle na tom, kde a jak jsou dané informace uchovávány a jinak zpřístupněny pomocí dalších prostředků přístupu.

— Článek 5 odst. 2 směrnice 2003/4 nedovoluje orgánu veřejné správy, aby prostřednictvím poplatku za poskytnutí informace získal zpět veškeré nebo částečné náklady na zavedení a vedení databáze, ve které jsou uspořádány informace o životním prostředí v jeho držení a kterou používá pro zodpovídání žádostí o informace typu uvedeného v takovém dotazníkovém formuláři, jako je formulář dotčený v původním řízení.

— Poplatek, který nepřesahuje přiměřenou částku ve smyslu čl. 5 odst. 2 směrnice 2003/4, je poplatek, který i) je nastaven na základě objektivních faktorů, jež jsou známé a přezkoumatelné třetí stranou, ii) se vypočítává bez ohledu na to, kdo žádá o informaci a za jakým účelem, iii) je nastaven na úrovni, která zaručuje naplnění cílů práva na přístup k informacím o životním prostředí na požádání, a tudíž nikoho neodrazuje od žádosti o přístup nebo neomezuje jeho právo na přístup a iv) není větší než částka, která je přiměřená s ohledem na důvod, na jehož základě je členským státům umožněno účtovat daný poplatek (tj. že osoba z řad veřejnosti podala žádost o poskytnutí informací o životním prostředí) a která přímo souvisí s aktem spočívajícím v poskytnutí dané informace.

68 — Viz například rozsudek Soudního dvora ze dne 26. ledna 2010, Transportes Urbanos y Servicios Generales, C-118/08, EU:C:2010:39, body 23 a 25.

69 — Viz také například Příručka k provedení, s. 15.

70 — Stran povinnosti uplatňovat a vykládat vnitrostátní právo v souladu s unijním právem viz například rozsudek Soudního dvora ze dne 15. ledna 2015, Ryanair, C-30/14, EU:C:2015:10, bod 31 a citovaná judikatura, a ze dne 24. ledna 2012, Dominguez, C-282/10, EU:C:2012:33, bod 24 a citovaná judikatura.

— Poplatek v „přiměřené částce“ podle čl. 5 odst. 2 směrnice 2003/4 musí být konkrétně založen na nákladech, které skutečně vznikly v souvislosti s aktem spočívajícím v poskytnutí informací o životním prostředí v odpověď na konkrétní žádost. Ty budou zahrnovat náklady na čas personálu strávený vyhledáváním a podáním požadovaných informací a náklady na jejich podání v požadované formě (která může být rozdílná). Není však přípustné, aby cílem poplatku bylo navrácení režijních nákladů, jako je topení, osvětlení nebo vnitřní služby. Přestože část těchto režijních nákladů skutečně může být přičítána procesu zavádění podmínek, které orgánu umožní zpřístupňovat informace o životním prostředí na požádání, nevznikají (podobně jako náklady na vedení a zpřístupnění registrů a seznamů informací o životním prostředí) pouze v souvislosti s poskytováním informací v odpověď na konkrétní žádost.

— Článek 5 odst. 2 směrnice 2003/4 vyžaduje, aby orgány veřejné správy zajistily, aby jejich poplatky nepřesáhly přiměřenou částku, posuzováno na základě kritéria, co znamená „přiměřená částka“ objektivně v rámci unijního práva. To samo o sobě nebrání pravidlu vnitrostátního práva, podle kterého se musí sám orgán veřejné správy ujistit, že účtovaný poplatek splňuje daný standard. Tento krok předchází správnímu a soudnímu přezkumu, jenž je vyžadován čl. 6 odst. 1 a 2 směrnice 2003/4, a je od nich oddělen.

— Článek 6 odst. 1 a 2 směrnice 2003/4 vyžaduje, aby členský stát zajistil (nejprve) správní a (poté) soudní přezkum ve věci, zda je rozhodnutí orgánu veřejné správy o tom, co se rozumí přiměřeným poplatkem, v souladu s autonomním významem přikládaným unijním právem tomu, co je „přiměřené“ podle čl. 5 odst. 2 směrnice 2003/4. Členský stát tudíž musí zajistit, aby jím zavedené přezkumné řízení umožňovalo, aby byla přiměřenost konkrétního účtovaného poplatku byla posouzena ve srovnání s přiměřeností takových poplatků na základě unijního práva. Je na příslušném vnitrostátním soudu, aby vyložil vnitrostátní právo způsobem, který povede k danému přezkumu.